

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FAKULTET INFORMATIKE I DIGITALNIH TEHNOLOGIJA
Ulica Radmila Matejčić 2, Rijeka
Akademska 2022./2023. godina

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA I DRUŠTVO

Studij:	Diplomski studij informatike
Godina i semestar:	2. godina, 4. semestar
Web stranica predmeta:	http://www.inf.uniri.hr , https://moodle.srce.hr
ECTS bodovi:	6
Nastavno opterećenje:	2 + 2

Nositelj predmeta:

Doc. dr. sc. Danijela Jakšić

e-mail: danijela.jaksic@inf.uniri.hr

web stranica: <http://www.inf.uniri.hr>

Ured: Radmila Matejčić 2, soba O-422

Vrijeme konzultacija: srijedom od 12:00 do 14:00h uz obaveznu prethodnu najavu, ili termin po dogovoru e-mailom

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA I DRUŠTVO

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina)

Predmet će upoznati studente s dinamikom razvoja i širenja informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) te s gospodarskim, društvenim i kulturnim učincima te tehnologije. Kroz prikaz razvoja raznih proizvoda i usluga informacijske i komunikacijske industrije, studentima će biti ukazano na njihove gospodarske i društvene utjecaje te na perspektive i izazove njihova daljnog razvoja.

Korespondentnost i korelativnost programa

Ovaj predmet prepostavlja znanja iz mnogih drugih informatičkih predmeta. U ovom predmetu obrađuju se prvenstveno komunikacijski sustavi i njihovi društveni učinci, ali se ujedno kritički analizira i evaluira razne informacijske tehnologije, proizvode informacijske industrije i njihove šire društvene učinke.

Okvirni sadržaj predmeta

Cilj kolegija upoznati je studente s dinamikom razvoja i širenja informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) te s gospodarskim, društvenim i kulturnim učincima te tehnologije, ali i ukazati na trenutne trendove, perspektive i izazove daljnog razvoja ICT-a.

Sadržaj kolegija: (1) pojam informacijskog društva; suvremena javna komunikacija i njeni učinci; informacijska tehnologija i gospodarstvo; (2) povijesni razvoj glavnih elemenata informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT): od telegrafa i fotografije do interneta i mobilne telefonije; (3) elementi i strukturne osobine računalnih komunikacijskih sustava; glavne mrežne usluge; (4) utjecaji ICT na obrazovanje, organizaciju rada i gospodarstvo: tehnološka ekonomija, mrežno poduzeće, e-učenje, dinamičnost, fleksibilnost; (5) ICT i mrežno gospodarstvo, globalizacija i njeni učinci; (6) čimbenici tehnološkog razvoja: društvena podrška i osobna sklonost tehnologiji, poduzetništvo; (7) privatnost, nadziranje ljudi i događaja, civilno društvo; (8) virtualna stvarnost i virtualne zajednice; (9) ICT i kultura suradnje i darivanja: Wikipedija, Linux; (10) sustavi za društveno umrežavanje: Facebook, YouTube, Twitter, i drugi; (11) web 2.0, web 3.0, multimedija, računarstvo u oblaku i softver otvorenog izvora, količina podataka, dostupnost podataka, obrada i analiza podataka, znanost o podacima; (12) masovna komunikacija, manipulacija, samo-komunikacija i njeni učinci; (13) tehnološki razvoj i ekonomsko raslojavanje, polarizacije; (14) tehnološki napredak i glavne značajke suvremenog života; (15) ICT i društvo: problemi, izazovi, i perspektive.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Predavanja, samostalni zadaci, rasprave, seminar i konzultacije.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

1. Lindgren, S. Digital media & society. SAGE Publications Ltd (2017).
2. Ede, A. Technology and Society: A World History. Cambridge University Press (2019).
3. Radovan, Mario.: Informacijska tehnologija i društvo, 2012. skripta (170 stranica); skripta je dostupna na Internetu.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

1. Castells, Manuel: Communication Power (2009), Oxford: Oxford University Press.
2. Winston, Brian: Media Technology and Society: From the Telegraph to the Internet, London: Routledge, 1998.
3. Aspray, W., Tozzi, C. & Zittrain, J.: For Fun and Profit: A History of the Free and Open Source Software Revolution (History of Computing). The MIT Press (2017).
4. Susskind, R. & Susskind, D.: The Future of the Professions: How Technology Will Transform the Work of Human Experts. Oxford University Press (2020).
5. Hartzog, W.: Privacy's Blueprint. Harvard University Press (2018).

6. Diamandis, P.H. & Kotler, S.: The Future Is Faster Than You Think: How Converging Technologies Are Transforming Business, Industries, and Our Lives. Simon & Schuster (2020).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Kroz ustrojeni sustav osiguranja kvalitete Fakulteta informatike i digitalnih tehnologija.

Mogućnost izvođenja na stranom jeziku

Da (engleski)

R. BR.	OČEKIVANI ISHODI
1.	Objasniti povijesni razvoj i učinke glavnih elemenata informacijske tehnologije i informacijske industrije, od telegrafa do interneta i mobilnih komunikacijskih sustava.
2.	Kritički analizirati glavne utjecaje informacijske tehnologije na gospodarska, kulturna, i povijesna kretanja, glavne osobine suvremenog društva koje je bitno određeno intenzivnom primjenom ICT-a.
3.	Preispitati načine na koje tehnologija utječe na globalizaciju, načine i uvjete obrazovanja te rada i zapošljavanja ljudi.
4.	Objasniti pojam otvorenog izvora te komentirati pozitivne i negativne učinke otvorenosti izvora na globalni tehnološki razvoj.
5.	Kritički analizirati pojmove virtualne zajednice i virtualne stvarnosti; to uključuje i pojmove privatnosti i nadziranja na radnom mjestu i u društvu.
6.	Usporediti načine rada dominantnih društvenih mreža te analizirati društvene i psihološke učinke tih globalnih mrežnih usluga, kao i pojmove medijske manipulacije i propagande u domeni javnog govora i informacijske industrije.
7.	Istražiti glavne perspektive razvoja novih informacijskih tehnologija i nove izazove koje te tehnologije donose.

AKTIVNOSTI I OCJENJIVANJE STUDENATA

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS	ISHODI UČENJA	SPECIFIČNA AKTIVNOST	METODA PROCJENJIVANJA	BODOVI MAX.
Pohađanje nastave	1	1-7	Prisutnost studenata na nastavi	Popisivanje (evidencija)	0
Završni ispit (seminarski rad / znanstveni rad)	5	1-7	Obrađivanje zadane teme i njena poster prezentacija	Vrednovanje kvalitete obrađenosti i prezentacije teme	100
UKUPNO	6				100

Obveze i vrednovanje studenata

1. Pohađanje nastave

Kolegij se u ovoj akademskoj godini izvodi konzultativno i u e-obliku, preko sustava za učenje Merlin, te samostalnog rada studenata od kuće (prema materijalima s Merlin stranice kolegija).

Studenti su dužni koristiti **sustav za učenje Merlin** (<https://moodle.srce.hr/>) i **videokonferencijski alat MS Teams**.

2. Završni ispit

Završni ispit predstavlja izradu seminarskog rada.

Svaki student samostalno će obraditi jednu odabranu temu iz područja kolegija te je prikazati kroz poster prezentaciju. Seminarski rad pisat će se u formi znanstvenog članka, na temelju provedenog pregleda literature ili anketnog istraživanja. Vrednovat će se način i kvaliteta obrade zadane teme prema definiranim smjernicama i uputama te usvojeno znanje i razumijevanje teme i terminologije.

Završni ispit nosi najviše 100 ocjenskih bodova, a smatra se položenim samo ako na njemu student postigne minimalno 50%-ni uspjeh. Da bi studenti postigli minimalno 50%-ni uspjeh na završnom ispitu, moraju ostvariti najmanje 50% iz svakog pojedinog dijela seminarskog rada (35 bodova od ukupno 70 za znanstveni članak i 15 bodova od ukupno 30 za poster prezentaciju) čime ostvaruju najmanje 50% od ukupnih ocjenskih bodova na završnom ispitu. Tek tada studenti ostvaruju pravo na upis ocjene iz kolegija.

Ocjena iz kolegija

Završni ispit

Svih 100 ocjenskih bodova studenti mogu ostvariti na završnom ispitu.

Završni ispit nosi udio od najviše 100 ocjenskih bodova, a smatra se položenim samo ako na njemu student postigne minimalno 50%-ni uspjeh (ispitni prag je 50% uspješno izrađenog znanstvenog članka i 50% uspješno izrađenog i izloženog postera).

Ako je završni ispit prolazan, prema ukupnom rezultatu formirat će se pripadajuća ocjena. U suprotnom, student ima pravo pristupa završnom ispitu još 2 puta (ukupno do 3 puta).

Konačna ocjena

Donosi se na osnovu zbroja svih bodova prikupljenih tijekom izvođenja nastave prema sljedećoj skali:

A – 90% - 100%	(ekvivalent: izvrstan 5)
B – 75% - 89,9%	(ekvivalent: vrlo dobar 4)
C – 60% - 74,9%	(ekvivalent: dobar 3)
D – 50% - 59,9%	(ekvivalent: dovoljan 2)
F – 0% - 49,9%	(ekvivalent: nedovoljan 1)

Ispitni rokovi

Redoviti:

29.06.2023.

13.07.2023.

Izvanredni:

31.08.2023.

14.09.2023.

RASPORED NASTAVE – ljetni (IV) semestar ak. godine 2021./2022.

Nastava iz kolegija će se odvijati u ljetnom semestru prema sljedećem rasporedu:

Tj.	Datum	Način / Vrijeme	Tema	Nastava	Izvođač
1.	1.3.2023	Merlin	Uvod u kolegij Znanstveno istraživanje i pisanje znanstvenog članka/postera	P1 V1	Danijela Jakšić
2.	8.3.2023	Merlin	Razvoj informacijske tehnologije.	P2 V2	
3.	15.3.2023	Merlin	Privatnost i nadzor	P3 V3	Danijela Jakšić
4.	22.3.2023	Merlin	Društvene mreže i masovni mediji	P4 V4	
5.	29.3.2023	Merlin	Otvoreni svijet	P5 V5	Danijela Jakšić
6.	5.4.2023	Merlin	ICT, obrazovanje, rad i ekonomija	P6 V6	
7.	12.4.2023	Merlin	ICT, kultura i demokracija	P7 V7	Danijela Jakšić
8.	19.4.2023	Merlin	Izazovi, perspektive i budućnost	P8 V8	
9.	26.4.2022	Merlin (9h)	Rok za prijavu teme za završni ispit (znanstveni članak + poster)	P9 V9	Danijela Jakšić
10.	3.5.2023	MS Teams (12-14h)	Izrada seminarског (završног) rada – opcionalne konzultacije	P10 V10	
11.	10.5.2023	MS Teams (12-14h)	Izrada seminarског (završног) rada – opcionalne konzultacije	P11 V11	Danijela Jakšić
12.	17.5.2023	MS Teams (12-14h)	Izrada seminarског (završног) rada – opcionalne konzultacije	P12 V12	
13.	24.5.2023	MS Teams (12-14h)	Izrada seminarског (završног) rada – opcionalne konzultacije	P13 V13	Danijela Jakšić
14.	31.5.2023	MS Teams (12-14h)	Izrada seminarског (završног) rada – opcionalne konzultacije	P14 V14	
15.	7.6.2023	MS Teams (12-14h)	Izrada seminarског (završног) rada – opcionalne konzultacije	P15 V15	Danijela Jakšić

P – predavanja

V – vježbe